

Handläggare

Ming Engstrand

Planarkitekt

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Detaljplan för del av Haga 9:1- Haga Slott

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott beslutar att:

1. Positivt planbesked lämnas för att pröva möjligheten att ändra gällande detaljplan för del av fastigheten Haga 9:1.
2. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att upprätta ett förslag till en ändring av gällande detaljplan för en del av fastigheten Haga 9:1 och skicka det på samråd.
3. En ny detaljplanen bedöms inte medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 5 kap. 11 a § plan- och bygglagen och miljöbalken 6 kap. 6 §.

Beskrivning av ärendet

Haga slott är lokaliserat på fastigheten Haga 9:1 cirka 3,5 kilometer från Enköpings tätort. Slottet är uppfört på 1600-talet i italiensk senrenässans med inslag av fransk barock utifrån ritningar av Nicodemus Tessin den äldre. Slottet utgör ett av Mälardalens främsta byggnadsverk och besitter höga arkitektoniska och arkitekturhistoriska värden. Genom århundrandena har slottet haft olika användningsområden, däribland mentalsjukhus, men har stundtals även tillåtits förfalla. I slutet av 1900-talet gjordes slottet om till konferensanläggning, vilket är den användning slottet har än idag, och verksamheten bedöms vara en bidragande faktor till att byggnaden kan underhållas och delvis tillgängliggöras för allmänheten.

Nu önskar fastighetsägaren utveckla anläggningen genom ett poolområde bakom en av flygelbyggnaderna. I samband med detta avses även komplementbyggnader i form av bland annat pumphus och bastu uppföras.

Poolområdets föreslagna plats är enligt gällande detaljplan, Byggnadsplan 61 från 1987 prickad vilket innebär att bebyggelse inte får uppföras på platsen varför en ändrad detaljplan krävs för att möjliggöra föreslagen åtgärd.

Ärendets beredning

Under beredningen har synpunkter hämtats in från den så kallade startmötesgruppen med representanter från kommunens samtliga förvaltningar. Den sammanvägda bedömningen har sedan gjorts av planavdelningen.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Fastigheten Haga 9:1 ligger inom ett riksintresseområde för kulturmiljövård: Enköping – Näs. Detta ska beaktas, vilket bland annat innebär att siktlinjer mot slottet ska bibehållas. Utöver detta ska det enligt den fördjupade översiktsplanen visas särskild hänsyn till Haga slott, vilket innebär att krav ska ställas på arkitektonisk utformning.

Riksintressets värden är huvudsakligen kopplade till landskapets övergripande strukturer och med anledning av åtgärdens omfattning samt föreslagna lokalisering bedöms landskapets läsbarhet eller siktlinjer mot slottet inte påverkas negativt. I en eventuellt efterföljande detaljplaneprocess behöver detta studeras djupare, så även utformningen av tillhörande komplementbyggnader.

I anslutning till poolområdet föreslagna plats växer ett träd med mistel som är en fridlyst växt. Trädet bör inte påverkas av åtgärden, men om så ändå är fallet behöver samråd med Länsstyrelsen ske innan trädet eventuellt kan tas bort.

Miljö- och samhällsbyggnad förvaltningens samlade bedömning är att föreslagen åtgärd är lämplig med hänsyn till slottets nuvarande användning. Åtgärden bedöms även förenlig med ett fortsatt värnande av riksintresset för kulturmiljövård. Med anledning av åtgärdens ringa omfattning bedöms en planprocessen kunna hanteras genom en ändring av gällande detaljplan.

Med bakgrund av detta föreslår förvaltningen att kommunstyrelsens plan-, mark, och exploateringsutskott beslutar att positivt planbesked lämnas för att

pröva möjligheten att ändra gällande detaljplan för en del av fastigheten Haga 9:1, samt att förvaltningen får i uppdrag att upprätta ett förslag till ändring av gällande detaljplan och skicka det på samråd.

En planprocess uppskattas ta cirka ett år och beräknas kunna inledas det tredje eller fjärde kvartalet år 2026. En miljökonsekvensbeskrivning bedöms inte behöva upprättas.

Ekonomiska konsekvenser

Beslut enligt förslag innebär att resurser i form av att arbetstid läggs på att utreda frågan. Kostnaderna för utredning och planläggning kommer att regleras i planavtal och därmed bekostas av exploatören/markägaren.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Detaljplaneringen syftar till att göra avvägningar mellan olika intressen, såväl allmänna som enskilda, för att sträva mot en långsiktigt hållbar utveckling. Sociala och miljömässiga konsekvenser är därmed en central del i planprocessen. Relevanta utredningar görs inom ramen för planprocessen och redovisas i handlingarna.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, 2026-05-07
- PM-underlag till beslut
- Ansökan om planbesked

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Carl Arnö, förvaltningschef miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen
- Yasaman Ghanavi, enhetschef detaljplanering

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Sökande, för kännedom
- Detaljplaneenheten, för åtgärd